

Správa č. 2/2025

Kontrolu vykonala/

oprávnená osoba: Mgr. Lenka Žuchová, hlavná kontrolórka obce

Kontrolovaný subjekt/

povinná osoba: Obec Košťany nad Turcom

Kontrolované obdobie: rok 2024

Čas vykonania kontroly: od 12.5.2025 do 13.10.2025

Miesto vykonania kontroly: Obecný úrad

Cieľ kontroly: overiť objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými aktmi riadenia so zameraním na overenie tvorby a čerpania sociálneho fondu obce.

Predmet kontroly: Kontrola čerpania sociálneho fondu obce v roku 2024

Zákonný rámec tvorby a čerpania sociálneho fondu upravuje zákon č. 152/1994 Z.z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnom fonde). Fond sa v zmysle zákona o sociálnom fonde tvorí ako úhrn

- povinného prídeltu vo výške 0,6 % až 1 % zo základu, ktorým je súhrn hrubých miezd (platov) zúčtovaných zamestnancom na výplatu za bežný rok, z ktorých sa zisťuje priemerný zárobok na pracovnoprávne účely (ďalej len "základ"),
- ďalšieho prídeltu vo výške
  - dohodnutej v kolektívnej zmluve (alebo vo vnútornom predpise, ak u zamestnávateľa nemôže pôsobiť odborový orgán), najviac vo výške 0,5% zo základu alebo
  - sumy potrebnej na poskytnutie príspevkov na úhradu výdavkov na dopravu do zamestnania a späť zamestnancom, ktorí splňajú podmienky stanovené týmto zákonom (dochádzanie verejnou dopravou a príjem - pozri nižšie), najviac však vo výške 0,5% zo základu,
- ďalších zdrojov fondu, ktorými môžu byť napr., dary, dotácie,..

Ďalším predpisom, ktorý vytvára rámec priaznivejších pracovných podmienok a podmienok zamestnávania zamestnancov je Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre

zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

V zmysle ust. § 4 zákona o sociálnom fonde je základom na určenie ročného prídeldu do sociálneho fondu súhrn hrubých miezd alebo plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok. Základom na určenie mesačného prídeldu do fondu je súhrn hrubých miezd alebo plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za príslušný kalendárny mesiac. Tvorba fondu a čerpanie fondu sa vedie na osobitnom analytickom účte fondu alebo na osobitnom účte v banke. Fond sa tvorí najneskôr v deň dohodnutý na výplatu mzdy alebo platu. Za mesiac december môže zamestnávateľ tvoriť fond z predpokladanej výšky miezd alebo plátov a previesť finančné prostriedky na účet fondu do 31. decembra. Zúčtovanie prostriedkov fondu za kalendárny rok vykoná zamestnávateľ najneskôr do 31. januára nasledujúceho roka a nevyčerpaný zostatok fondu sa prevádza do nasledujúceho roka.

Použitie fondu upravuje Zákon v § 7 ako príspevok na

- a) stravovanie zamestnancov nad rozsah ustanovený osobitnými predpismi,
- b) dopravu do zamestnania a späť,
- c) účasť na kultúrnych a športových podujatiach,
- d) rekreácie a služby, ktoré zamestnanec využíva na regeneráciu pracovnej sily,
- e) rekreácie zamestnancov nad rozsah ustanovený osobitnými predpismi,
- f) športovú činnosť dieťaťa zamestnanca nad rozsah ustanovený osobitnými predpismi,
- g) zdravotnú starostlivosť,
- h) sociálnu výpomoc a peňažné pôžičky,
- i) doplnkové dôchodkové sporenie okrem príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie, ktorý je zamestnávateľ povinný platiť podľa osobitného predpisu,
- j) servisné poukážky alebo na tovary a služby dodávané alebo poskytované registrovaným sociálnym podnikom,
- k) ďalšiu realizáciu podnikovej sociálnej politiky v oblasti starostlivosti o zamestnancov.

Sociálna politika predstavuje určitú formu starostlivosti o zamestnancov, pričom vždy vychádza z konkrétnych potrieb zamestnancov a tiež z finančných možností zamestnávateľa.

V prípade poskytovania týchto príspevkov zo sociálneho fondu musí ísť o sociálnu oblasť, ktorej podpora je v súlade s realizáciou sociálnej politiky v oblasti starostlivosti o zamestnancov. Výber konkrétnych aktivít, na ktoré budú príspevky zo sociálneho fondu použité, závisí od dohody v kolektívnej zmluve alebo od rozhodnutia zamestnávateľa. V kolektívnej zmluve alebo vo vnútornom predpise musia byť presne vymedzené podmienky

pre poskytnutie tohto príspevku, ako aj jeho výška a prípadný spôsob preukazovania výdavkov.

Kontrolou zistené skutočnosti

Obec Košťany nad Turcom mala v kontrolovanom období prijatú internú smernicu upravujúcu tvorbu a čerpanie sociálneho fondu účinnú Tvorba a použitie sociálneho fondu. Smernica je účinná od 1.6.2018 (ďalej len interná smernica).

K 1. 1. 2024 bola výška sociálneho fondu 2 221,28 €, zostatok k 31.12.2024 bol vo výške 3 878,05 € v zmysle údajov Záverečného účtu obce za rok 2024.

Tvorba sociálneho fondu: V zmysle Čl. 2 ods. 1 písm. a) internej smernice je povinný prídelen vo výške 1 % a ďalší prídelen vo výške 0,25 % zo súhrnu hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za príslušný kalendárny mesiac. V zmysle ust. čl. 2 ods. 2 internej smernice sa tvorba a čerpanie fondu vedú sa samostatnom účte v banke. Na tento účet sa finančné prostriedky prevádzajú v mesačných sumách vo výške zodpovedajúcej % podielu v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. a) a b) smernice. Fond sa tvorí v deň dohodnutý na výplatu mzdy alebo platu s prevod finančných prostriedkov sa uskutoční najneskôr do konca kalendárneho mesiaca. V roku 2024 bol sociálny fond tvorený v celkovej výške 2 861,89 € (1 151,91 € za zamestnancov MŠ a 1 709,98 € za OcÚ a SOcÚ).

Čerpanie sociálneho fondu: V zmysle internej smernice je sociálny fond možné použiť na stravovanie zamestnancov, regeneráciu pracovnej sily, kultúru, nenávratnú sociálnu výpomoc, pri odchode do dôchodku, pri životnom jubileu a pre ďalšiu realizáciu sociálnej politiky, a teda na kolektívne stretnutia a posedenia a darčekové poukážky pri príležitosti vianočných sviatkov. Sociálny fond bol v kontrolovanom období čerpaný na stravovanie zamestnancov, kultúru a regeneráciu a príspevok pri dosiahnutí životného jubilea.

Kontrolou bolo zistené, že čo sa týka tvorby a čerpania sociálneho fondu za rok 2024, nekorešpondujú údaje zo Záverečného účtu obce za rok 2024 a vnútorného účtovníctva tvorby a čerpania sociálneho fondu. Stavý uvádzané v Záverečnom účte obce za rok 2024 reflektujú stav na bankovom účte sociálneho fondu k 31.12.2024. V tabuľke sú uvedené vykazované rozdiely.

	ZÚ za rok 2024	vnútorné údaje
Tvorba sociálneho fondu	2 671,27 €	2 861,89 €
Čerpanie na stravovanie	799,50 €	799,50 €
Regenerácia pracovnej sily a doprava	215 €	620 €

Jubileá	0 €	50 €
---------	-----	------

K rozdielom došlo z dôvodu neskorého prevodu finančných prostriedkov v zmysle čl. 2 ods. 2 internej smernice za mesiac december a taktiež z dôvodu, že výplata nárokov na čerpanie sociálneho fondu zamestnancami za mesiac december 2024 neprebehla z bankového účtu sociálneho fondu, čo znamená, že údaje z bankového účtu sociálneho fondu k 31.12.2024 sú iné ako skutočnosť tvorby a čerpania sociálneho fondu.

Opis zistených nedostatkov a návrhy odporúčaní alebo opatrení na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku

V zmysle § 7 ods. 4 zákona o sociálnom fonde: *„Tvorbu fondu, výšku fondu, použitie fondu, podmienky poskytovania príspevkov z fondu zamestnancom a spôsob preukazovania výdavkov zamestnancom dohodne zamestnávateľ s odborovým orgánom v kolektívnej zmluve, a ak u zamestnávateľa nepôsobí odborová organizácia, upraví ich vo vnútornom predpise“*, pričom interná smernice obce ani kolektívna zmluva neupravujú spôsob preukazovania výdavkov. Navrhujem úpravu internej smernice resp. príslušných ustanovení kolektívnej zmluvy v zmysle uvedeného, a to aj v zohľadnení ďalších neaktuálnych ustanovení (čl. 2 ods. 3).

Nedodržia sa ustanovenia čl. 4 ods. 2. internej smernice, ktorý stanovuje, že: *„tvorbu a čerpanie fondu priebežne sleduje a eviduje ekonomický útvar v spolupráci s personálnym útvarom. Spoločnú ročnú správu o čerpaní fondu predložia na rokovanie vedenia najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca po uplynutí príslušného polroka.“* Spoločná ročná správa nebola za kontrolované obdobie predložená na rokovanie vedenia obce po uplynutí príslušného polroka.

Na finančných operáciách súvisiacich s čerpaním sociálneho fondu nebola vykonávaná základná finančná kontrola v zmysle Zákona č. 357/2015 o finančnej kontrole a audite.

Pri tvorbe sociálneho fondu za rok 2024 bol v mesiaci december porušený čl. 2 ods. 2 internej smernice, v zmysle ktorého: *„.....Fond sa tvorí v deň dohodnutý na výplatu mzdy alebo platu. Prevod finančných prostriedkov sa uskutoční najneskôr do konca kalendárneho mesiaca.“* A taktiež ust. § 6 ods. 2 Zákona o sociálnom fonde, v zmysle ktorého: *„Fond sa*

tvorí najneskôr v deň dohodnutý na výplatu mzdy alebo platu; za mesiac december môže zamestnávateľ tvoriť fond z predpokladanej výšky miezd alebo plátov a previesť finančné prostriedky na účet fondu do 31. decembra. Ak zamestnávateľ vypláca mzdu alebo plat vo viacerých výplatných termínoch, za deň výplaty sa na účely tohto zákona považuje posledný dohodnutý deň výplaty mzdy alebo platu za uplynulý kalendárny mesiac. Prevod finančných prostriedkov sa uskutoční do piatich dní po dni dohodnutom na výplatu mzdy alebo platu, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca.“

Pri čerpaní sociálneho fondu v mesiaci december 2024 tým, že prostriedky boli vyplatené z iného účtu/ iných prostriedkov, boli na účely sociálnej politiky zamestnávateľa použité prostriedky určené na iný účel. Zároveň tým došlo k rozdielnym hodnotám v Záverečnom účte obce, čím došlo k porušeniu ust. § 8 ods. 1 Zákona č. 431/2002 o účtovníctve, v zmysle ktorého: *„účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov.“*

Na nápravu zistených nedostatkov navrhujem úpravu internej smernice a na odstránenie príčin vzniku zistených nedostatkov navrhujem poučiť zodpovedných zamestnancov zodpovedných za tvorbu a čerpanie sociálneho fondu.

Návrh správy na oboznámenie bol kontrolovanému subjektu doručený: 15.10.2025

Podanie námietok kontrolovaným subjektom k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, opatreniam alebo k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a spôsob vysporiadania týchto námietok: Kontrolovaný subjekt nepodal námietky.

Zoznam príloh preukazujúcich nedostatky

- Smernica Tvorba a použitie sociálneho fondu
- Záverečný účet obce za rok 2024

Lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

.....31.12.2025.....

Lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení:

..... 25. 10. 2025 .....

Správa bola vypracovaná dňa: .....

Správu vypracovala: Mgr. Žuchová Lenka, hlavná kontrolórka obce .....

Správa bola za kontrolovaný subjekt prevzatá dňa .....

Ing. Ján Mlynár, starosta obce .....